

Magyar nőnek születni . . .

A külföldi sajtó tele van az asszonyok dicsőítésével; a német férfi is hódolattal hajlik meg előttük bámulatos munkájuk láttára; az angol parlament elismerése jeléül készül megadni az angol nőknek a választójogot — mindennek nálunk nyoma sincs. El lehet-e hinni, hogy az elismeri szorgalmú magyar asszony hitványabb a

külföldinél? Vagy ha a népjellem kevésbé kitartó, szabad-e az asszonyokkal szemben nagyobb igényeket támasztani?

Lehet azonban, hogy a kormányzó úr szavaiban van némi igazság, mikor felsóhajt: »hála a sok különféle tanfolyamnak, nálunk jobb a helyzet.« Könynuen lehet jobb bárhol, mert nálunk valóban legrosszabb. Tanulatlan, kontár munkát végez nálunk mindenki, senkinek eszébe sem jut, hogy segítse tanácsal, oktatással. Fejetlenség» rendszertelenség, az előrelátás és gondoskodás teljes hiánya van mindenütt. Az igények ellenben nagyok, elismerés az igyekezetért nem jár.

A nő nálunk csak tiltó vagy parancsoló szót hali; tanácsadót, oktatót, biztatót, vagy pláne dicsérőt, sohasem. A pozsonyi pincérek szervezete kieszközölte az előljárásnál, hogy a vendéglősök és kávéosok csak akkor alkalmazhatnak női pincéreket, ha már egyáltalán nincs munkanélküli férripincér. És az ipartörvény alapján még jogukra is hivatkoznak! Nekik joguk van jóllakni, még ha munkájuk rosszabb, vagy maguk megbízhatatlanok is; ellenben a nők kiváltsága a koplalás — vagy a becstelen kenyér, mert hiszen erre szorítják őket. Hisz az, hogy a pincérnők nem tanultak, csak nem ok arra, hogy ezután se tanuljanak és így meg ne élhessenek becsületos munkájukból.

A kalauznők szidása egyformán kiváltsága a közönségnek, mentsége az igazgatónak és kedvenc témája a publicistának. A kalauznő nem tud megbirkózni a lehetetlen állapotokkal. Kérdezzük: hát az igazgató ur tud-e? Intelligens nők, jobb polgári családok tagjai nem vállalkoznak felölteni a villanyos kalauz piszkos, rongyos egyenruháját. Hát az intelligens, jobb család férfiai vállalkozik-e erre? A nők csak egy része vált behát a férfiak mind beválnak? Az igazgató úr saját bevallása szerint mindamellett ma már nemcsak kalauzoknak, hanem a gépházban is alkalmaznak nőket, de azért a tudósító ily címmel látja el cikkét: »A női munkaerő csődje.«

a városnál érettségizett nőtisztviselők nyomorgó serege végzi, mint ideiglenes, a hadbavonult tisztviselők munkáját és szorongva lesi megválasztását. De a nőnek a kenyérkereső munkából csak a lekicsinylés, a nyomorgás, a tűzhalál jár ki.

Mert magyar nőnek születni nagy és szép gondolat!
M. M. E.

Befejezésül ide kínálok Bródy Ernő képviselő meleg szociális érzésről tanúskodó nagyszabású beszédének mé tatása Alejrendítő részletekkel ecsc.lte azt a szörnyű balesetet, amely az erzsébetfalvai pirotechnikai gyárban huszonnégy boldogtalan műkásnő szörnyű tűzhalálával, negyven nőnek kinos szenvedésével járt Itt is a munkaadók lelketlen könnyelműsége, mely a gyár primitív berendezése mellett még a leg-
elemibb követelményekről, kellő nagyságú munkahelyiségekről és kijáró ajtóktól a köteles mennyiségű kötőszerről sem gondoskodott, okozta, hogy ily állandóan veszélyes tizemben tanulatlan munkásnőket alkalmaztak, íme ilyen állapotokat világítottak meg a gyár udvarán futkosó borzalmas égő fáklyák, kínjukban üvöltő nők. Hol voltak az iparfelügyelők? A harctéren; nem értek rá -emberi életet védeni, mert maguk is annak pusztításával voltak elfoglalva. Dehát, a műveltebb nőket, áKiket hiába hívnak kalauznak, miért nem alkalmazák iparfelügyelőknek? A külföldön már régen alkalmaznak nőket az iparfelügyeletben és a legnagyobb elismeréssel beszélnek (működésükről. De nálunk tisztességesen fizetett pályákon nem szívesen látják őket;